

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.490/2017/8.

A tanács tagjai: dr. Darák Péter a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró, dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Erdei Zoltán Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Erdei Zoltán)

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Az alperes képviselője: dr. Hernádi Zoltán kormánytisztviselő

A per tárgya: adóügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.153/2016/25. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.153/2016/25. számú ítéletét, valamint az alperes 1839692543 számú, 2154013683 számú, 2154013748 számú, 2154013672 számú, valamint 2060864526 számú határozatait hatályon kívül helyezi, és az alperest új eljárásra kötelezi. A 2060864548 számú, 2060864504 számú, 2060878516 számú, illetve 2060878484 számú határozatait - az elsőfokú határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 500.000 (ötszázezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A fennmaradó kereseti és a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes fő tevékenységi köre húsfeldolgozás-, tartósítás. Az élő állatokat részben a Közösségen belülről, részben belföldről szerezte be a feldolgozáshoz; az értékesítés is részben a Közösségen belülre, részben belföldre történt. Közösségi értékesítésről állított ki számlákat a szlovák P. Sro., a K. Sro., a V. Sro., a C. Sro., a román B. Srl., D. Srl., P. A. Srl., P. Srl. részére. Belföldi termékbeszerzéshez kapcsolódó számláit az A. Kft., a T. Kft., T. Bt., T. és F. Kft., Z. Kft., N. Kft., B. Kft., valamint a K. Kft. bocsátotta ki.
- [2] Az elsőfokú adóhatóság a 2009. november - 2012. II. n.év közötti időszakra tíz külön adóellenőrzést folytatott le felperesnél. Értékeltek felperes ügyvezetőjének O. L-nak nyilatkozatait, a meglévő CMR-eket, a fuvarozók előadásait. A Közösségi ügyletekre nézve nemzetközi-, a belföldi beszerzéseknél önkormányzati megkeresésekre került sor. A beszerzési láncolat tagjai időközben eltűntek, és/vagy felszámolás alá kerültek, irataik nem voltak, adó bevallási és befizetési kötelezettségeiket nem teljesítették, illetve minimalizálták. A bizonyítékok sorában a revízió figyelembe vette a NAV Észak-alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatóság és a Főigazgatóság által foganatosított meghallgatások anyagait.
- [3] Az alperes mind a tíz esetben helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolásai szerint az áru egyenesen a felperes vágóhídjára érkezett, a közbeiktatott vállalkozások nem rendelkeztek tulajdonosként a számláikon feltüntetett élő állatokkal, felperes részére nem végeztek értékesítést. A Közösségi partnerekhez a húsarú soha nem érkezett ki, azok ténylegesen belföldön teljesített 25%-os kulcs alá tartozó termékértékesítések voltak. A felperes tisztában volt az ügyletek természetével, és nem tett semmilyen elvárható ésszerű intézkedést annak érdekében, hogy elkerülje az adókiijátszásban való részvételt.
- Határozatait az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. tv. (a továbbiakban: Áfa tv.) 5.§ (1), 9.§ (1), 89.§ (1) bekezdéseire, a 120.§ a) és 127.§ (1) bekezdés a) pontjára, a számvitelről szóló 2000. évi C. tv. (a továbbiakban: Sztv.) 15.§ (3), 166.§ (2) és (3) bekezdéseire alapította, figyelembe vette az Európai Unió Bíróságának ítéleteit.
- [4] A 2012. II.n.év vonatkozásában a másodfokú határozat indokolása kitért arra, hogy a felperes által vallott közösségi értékesítések nem a számlákon feltüntetett P. Srl. felé teljesültek, a számlák és a CMR-ek nem alkalmasak annak igazolására, hogy az áru elhagyta az

országot. Az érintett időszakban a felperes a K. Kft. élő vágó marha értékesítéséről kiállított számlái alapján kívánt áfa levonási jogot gyakorolni. Valójában azonban a felperes a vele régóta kapcsolatban álló S. E. közreműködésével közvetlenül szerezte be a számlákon szereplő állatokat.

Az elsőfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság egyesítette a felperes tíz önálló keresetét, majd azt jogerős ítéletével elutasította. Az ítélet indokolását római számozású fejezetekre tagolta.
- [6] Az I. fejezetben a felperes eljárásjogi jogszabálysértésre való hivatkozása kapcsán a kiadmányozás rendjében, a kézbesítési szabályokban, a külföldi megkeresések alakszerűségében, a felperes jelenlétére a tanúk meghallgatás során, a megkeresésekre és az arra kapott válaszok témákban, illetőleg a 2011. júliusi határozatban az ellenőrzött időszak elírására vonatkozóan foglalta össze az elbírálandó kereseti indokokat.
- [7] A kiadmányozás rendjének megsértése körében azt állapította meg, hogy a határozat alakiséga megfelel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 72.§ (1) bekezdés f) pontjának. Azt is megállapította, hogy a kiadmányozás megfelelt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szervezeti és működési Szabályzatáról szóló 23/2011. (VI.30.) NGM utasításnak.
- [8] Az ítélet II. fejezete a Közösségen belüli termékértékesítéssel kapcsolatos körülményeket tartalmazza. A II/1. pontban a P. Sro., II/2. pontban a K. Sro., a II/3-ban a V. Sro., a II/4-ben a C. Sro., a II/5-ben a B. Srl., a II/6-ban a D. Srl., a II/7. alatt a P. A. Srl., a II/8. alatt a P. Srl. kapcsán tett megállapításokat vizsgálta.
- [9] Az ítélet III. fejezete vonatkozik a tagállamon belüli termékbeszerzésekre, a felperes adólevonási joggal érintett beszerzéseihez kapcsolatos megállapításokra. A III/1. pontban a T. Kft., a III/2. pontban a T. és F. Kft., a III/3. pontban a T. Bt., a III/4. pontban a Z. Kft., a III/5. pontban a N. Kft., a III/6. pontban a B. Kft., a III/7. pontban a K. Kft. kapcsán előadott kereseti indokokat vizsgálta az adóhatósági megállapítások tükrében az elsőfokú bíróság.
- [10] A IV. pontban került sor a felperes által indítványozott előzetes döntéshozatali eljárásokhoz kapcsolódó tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt elutasító végzések indokolására.
- [11] Az „Egyéb rendelkezése” című V. pont keretei között tért ki arra az

elsőfokú bíróság, hogy a felperes az egyesítést követően a határidő engedélyezését kérte a további nyilatkozat megtételére, melynek az elsőfokú bíróság nem adott helyt. Rögzítette, hogy a 2009. november - 2011. május időszak vonatkozásában az első tárgyalások megtartására 2016. július 4-én került sor, ahol megállapította az elsőfokú bíróság a jogutódlást, amely végzések ellen a felperes fellebbezett. A jogerőre emelkedést követő tárgyalásokon a felperes jelentős hosszúságú előkészítő iratokat csatolt, melyekre az alperes azok terjedelme miatt nyilatkozni nem tudott, így a tárgyalást ismételten el kellett halasztani. Az utolsó tárgyalást megelőző időszakban a felek egyike sem nyújtott be újabb iratokat, új hivatkozást, így a tárgyalás további elhalasztására nem volt lehetőség. Az első tárgyalás megtartása és a tárgyalás berekesztése között eltelt egy év elegendő időt biztosított a felek számára arra, hogy nyilatkozatukat megtegyék. A perek egyesítése a felek részéről semmilyen további nyilatkozat megtételét nem igényelte, nem változtak meg a perben eldöntendő kérdések. A bíróságnak tekintettel kellett lennie a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 8.§ (2) bekezdése alapján az eljárás elhúzásának tilalmára.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] A felperes felülvizsgálati kérelmében valamennyi alperesi határozat tekintetében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az alperesi határozatoknak az elsőfokú határozatokra kiterjedő hatályon kívül helyezését, az adóhatóságok új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság egyik egyesített perben sem állapított meg tényállást, amit nem is tudott volna megtenni, mert felperes bizonyítási indítványait elutasította és kizárólag megismételte az adóhatósági határozatokban foglaltakat.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság csak részben merítette ki a kereseti kérelmeket: az eljárásjogi jogszabálysértéseket hat alpontra szedte, de a felperes ennél tetemesen többet jelölt meg.

A jogerős ítélet V. pontjában foglaltak csúsztatások, nem tükrözik a peres eljárásban történeteket.

A bizonyítási teher kiosztása sem megfelelően történt, mert csak a levonási joggal érintett számlák tekintetében volt tájékoztatás, a Közösségen belüli értékesítések tekintetében nem. Az elsőfokú bíróság a felperes részére nem küldött meg minden alperes által csatolt iratot, minden tárgyalás jegyzőkönyvét. A tárgyalásokra szóló idézésekről azt a tájékoztatást kapta, hogy azok az egyesítés miatt „technikai jellegűek” lesznek, ezek után a 2017. július 10-i tárgyalási napon az elsőfokú bíróság elutasított minden bizonyítási indítványt és ítéletet hozott, azaz a 9 ide egyesített ügyben az elsőfokú bíróság nem is tartott érdemi tárgyalást. Sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga.

- [13] Előadta, a határozatok semmisségi okban szenvednek, mert nem tartalmazzák a hatáskör gyakorlójának pontos megjelölését, a megjelölt kiadmányozó aláírását, a ténylegesen aláíró személy neve nem került kiírásra. A 2012. II.n.évhez kapcsolódóan a semmisségi okot abban jelölte meg, hogy a döntéshozatal pontos időpontját, napját nem tartalmazza a határozat. A felülvizsgálati kérelem további részében a kiadmányozási jog gyakorlásának, illetőleg a hatásköri szabályok kapcsolatát mutatta be. Kitért a szubdelegáció tilalmára, hivatkozott a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5.§ (2) bekezdésére. A Ket. 121. §-ára figyelemmel kifejtette, hogy a semmisségi ok felmerülése esetén a közigazgatási bíróságnak hivatalból kell döntenie a jogkövetkezményekről.
- [14] Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta. Előadta, hogy az ügy érdemét tekintve - ideértve az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének elutasítását is - az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályoknak és tényeknek megfelelően döntött. A semmisségi kérdésekben arra hivatkozott, hogy a határozatok kiadmányozása megfelelt a kiadmányozás és helyettesítés rendjéről szóló a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága igazgatója által kiadott 2001/2016/166. szabályzat rendelkezéseinek, valamint a kiadmányozás és helyettesítés rendjéről szóló regionális igazgatóságok szabályzataira. A felperes által felhívott Kfv.I.35.282/2016/7. és a Kfv.III.37.088/2014/7. számú ítéletek formai okokra hivatkozva tettek az olvashatatlan aláírásra vonatkozó megállapításokat: az ítéletekből az következik, hogy a „h” betűvel kiadmányozónak nem volt aláírási joga.
- A 2012. II. negyedévre vonatkozó határozat tekintetében alaptalan a felperesi hivatkozás, mert a pontos keltezés ellátó határozatot a felperes részére kézbesítették.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelme részben alapos.
- [16] A felperes eljárásjogi okokra hivatkozva kezdeményezte a jogerős ítélet felülvizsgálatát. Indokai körében a Kúria elsődlegesen a semmisségi okokra vonatkozó előadásokat értékelte.
- A hatáskör gyakorlás és a kiadmányozás kapcsolatát a Kúria már több ítéletében vizsgálta. Továbbra is irányadónak tekinti, hogy alapvető az a dogmatikai elv, amely a határozathozatal folyamatában szigorúan megkülönbözteti a hatáskört és a kiadmányozást. A közigazgatási határozat meghozatala során a kiadmány az ügyintéző által elkészített, és a hatósági hatáskör gyakorlójának jóváhagyása után letisztázott és a kiadmányozásra jogosult részéről hiteles aláírással ellátott, lepecsételt hatósági döntés. Az ügyfelekre csak a kiadmányozott döntésből származnak jogok és kötelezettségek.

A kiadmányozott határozatból ki kell tűnnie, hogy ki a hatáskör gyakorlója a törvény felhatalmazása alapján, és amennyiben a kiadmányozás során nem ő jár el, akkor tartalmazhat a határozat a hatáskör gyakorlójától eltérő „kiadmányozót”. A kiadmányozás a hatáskörben lefolytatott közigazgatási eljárástól nem különíthető el, annak ugyan már záró szakasza, de még mindenképpen a döntéshozatali folyamat szerves része. A kiadmányozás jogszerűsége vagy jogszerűtlensége csak a hatáskör jogszerű gyakorlásával összefüggésben, arra tekintettel vizsgálható. A kiadmányozási jogkörben eljáró személynek tehát csak aláírási joga van, amely aláírási jog nem tartalmaz döntési jogosultságot, viszont tanúsítja azt, hogy a kiadott döntés hiteles, egyező tartalmú azzal, amelyet eredetben a hatáskör címzettje hozott és aláírt. A hatáskör gyakorlójának tehát van hatásköre mind a kiadmányozásra, mind a kiadmányozási jog átruházására, az a személy azonban, akinek jogszerűen átengedték a kiadmányozást, nem jogosult a hatáskör gyakorlására, nem jogosult közigazgatási jogviszonyban döntést hozatalára. (Kúria Kfv.I.35.676/2017/10. ítélet [31] pont).

[17] Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. 5.§ (1) bekezdése folytán az adóhatározatok tekintetében is irányadók a Ket. 121.§ (1) bekezdésének a hatásköri szabályok megsértésén alapuló semmisségi szabályai. A hatáskör vizsgálata során minimális elvárás, hogy a határozatból megállapítható legyen, ki tünteti fel magát a hatáskör gyakorlójaként, illetve kiadmányozóként. Az alperes ellenkérelmében hivatkozottak csak akkor kerülhetnek előtérbe, ha tételesen megállapítható, hogy helyettesként ki írta alá határozatot, akár a hatáskör gyakorlójaként, akár kiadmányozóként, azaz a határozatból azonosítható személyére nézve már alkalmazhatók a szabályzatok. Téves az ellenkérelem azon hivatkozása, hogy a Kúria Kfv.I.35.282/2016/7. és a Kfv.III.37.088/2014/7. számú ítéletek megállapították volna, hogy a „h” betűvel kiadmányozónak nem volt aláírási joga: az ítéletek szerint olvashatatlanul aláírók személye nem azonosítható, a „h” betűből pedig az következik, hogy nem azonosak a határozatokon feltüntetett aláírási joggal rendelkező személyekkel.

[18] Az egyes határozatok tekintetében a Kúria a következőket állapította meg.

Az elsőfokú adóhatóság a 2009. november – 2011. május közötti időszakra felperes terhére 704.488.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozatot dr. K. T. T. igazgató írta alá.

Alperes a 1839692543 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozatot C. A. főigazgató helyett ismeretlen személy írta alá.

[19] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. június időszakra felperes terhére

92.081.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozatot V. I. L. igazgató, egyben kiadmányozó írta alá.

Alperes a 2154013683 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozatot dr. K. Cs. igazgató helyett ismeretlen személy írta alá.

[20] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. július időszakra felperes terhére 84.491.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozatot V. I. L. igazgató, egyben kiadmányozó írta alá.

Alperes a 2154013748 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozatot dr. K. Cs. igazgató helyett ismeretlen személy írta alá.

[21] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. augusztus időszakra felperes terhére 63.645.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozaton feltüntették a hatáskör gyakorlójaként V. I. L. igazgatót, M. T. ellenőrzési igazgatóhelyettest mint kiadmányozót, de helyette már egy ismeretlen személy írt alá.

Alperes a 2060864548 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozat feltüntette dr. K. Cs. igazgatót, mint a hatáskör gyakorlóját, dr. N. Z. főosztály vezetőt, mint kiadmányozót, de helyette egy ismeretlen személy írt alá.

[22] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. szeptember időszakra felperes terhére 127.445.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozatot V. I. L. igazgató, egyben kiadmányozó írta alá.

Alperes a 2154013672 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozatot dr. K. Cs. igazgató helyett ismeretlen személy írta alá.

[23] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. október időszakra felperes terhére 63.278.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozaton feltüntették a hatáskör gyakorlójaként V. I. L. igazgatót, M. T. ellenőrzési igazgatóhelyettest mint kiadmányozót, de helyette már egy ismeretlen személy írt alá.

Alperes a 2060864504 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú

döntést. A másodfokú határozat feltüntette dr. K. Cs. igazgatót, mint a hatáskör gyakorlóját, dr. N. Z. főosztály vezetőt, mint kiadmányozót, de helyette egy ismeretlen személy írt alá.

- [24] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. november időszakra felperes terhére 40.187.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozaton feltüntették a hatáskör gyakorlójaként V. I. L. igazgatót, aláírta dr. K. B. főosztályvezető, mint kiadmányozó.

Alperes a 2060864526 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozat feltüntette dr. K. Cs. igazgatót, mint a hatáskör gyakorlóját, dr. N. Z. főosztály vezetőt, mint kiadmányozót, de helyette egy ismeretlen személy írt alá.

- [25] Az elsőfokú adóhatóság a 2011. december időszakra felperes terhére 34.894.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozaton feltüntették a hatáskör gyakorlójaként V. I. L. igazgatót, kiadmányozóként dr. K. B. főosztályvezetőt, de egy ismeretlen személy írta alá.

Alperes a 2060878516 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozat feltüntette dr. K. Cs. igazgatót, mint a hatáskör gyakorlóját, valamint aláíróként N. Z. főosztály vezetőt, mint kiadmányozót.

- [26] Az elsőfokú adóhatóság a 2012. I.n.évre felperes terhére 58.560.000 forint részben adóhiánynak, részben jogosulatlan visszaigénylésnek minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Az elsőfokú határozaton feltüntették a hatáskör gyakorlójaként V. I. L. igazgatót, kiadmányozóként dr. K. B. főosztályvezetőt, de egy ismeretlen személy írta alá.

Alperes a 2060878484 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A másodfokú határozat feltüntette dr. K. Cs. igazgatót, mint a hatáskör gyakorlóját, dr. N. Z. főosztály vezetőt, mint kiadmányozót.

- [27] Ezen határozatok esetében a felperes alappal hivatkozott a hatáskör gyakorlójának (pl. 2011. július időszakhoz tartozó másodfokú határozatnál), vagy a kiadmányozónak az azonosíthatatlanságából (pl. 2012. I.n.év esetében az elsőfokú határozatnál) fakadóan a hatáskör jogszerű gyakorlását kétségesse tevő semmisségi okra.

- [28] A 2012. II. n.év esetében a határozat keltezésre vonatkozóan tett előadást a felperes semmisségre, amely azonban két okból is alaptalan volt. Egyrészt a dátumozás kérdése nem szerepel semmisségi okként a Ket. alkalmazandó 121.§-ában, másrészt a

felperes által átvett alperesi határozat tartalmazza a kiadás helyét, időpontját. Semmisségi okból tehát nem kerülhet sor a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, így a Kúria a továbbiakban a 2012. II. n.évre vonatkozó határozat tekintetében a felülvizsgálati kérelemben előadott egyéb indokokat vizsgálta.

- [29] Az ítéletekben foglalt tényállások megalapozottsága csupán abból az okból, hogy a bíróság nem adott helyt valamely bizonyítási indítványnak, alappal nem vitatható. Ehhez be kell mutatni, hogy miért volt indokolatlan az indítvány mellőzése, amire a felperes felülvizsgálati kérelmében nem került sor. Kétségtelen, hogy az önmagukban is nagy terjedelmű peres eljárások egyesítése folytán az elsőfokú bíróságnak speciális ítélet szerkesztési módszert kellett alkalmazni, ezt azonban a Pp. nem zárja ki, az egyes részek pedig tartalmazznak az adott gazdasági eseményhez kapcsolódóan tényállást. A felperes okszerűen indokolt felülvizsgálati kérelmének hiányában nem állapítható meg, hogy a bírósági felülvizsgálat tárgyát képező, az elsőfokú bíróság által jogszerűnek értékelt 2012. II. n.évre vonatkozó alperesi határozatban szereplő tényállás megalapozatlan lenne.
- [30] A felülvizsgálati kérelem következő pontjában ugyancsak a felperesi előadás hiányossága volt a részletes felülvizsgálat akadálya. Amennyiben a felperes nem jelöli meg, hogy saját nagy terjedelmű, aprólékos keresetéhez képest milyen el nem bírált kérdések maradtak fenn, a Kúria hivatalból nem vizsgálódik, ilyen meg nem nevezett indokból nem kerülhet sor a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére.
- [31] A felperes felülvizsgálati kérelemben foglalt előadása szerint a jogerős ítélet V. pontjában foglaltak csúsztatások, nem tükrözik a peres eljárásban történeteket, azonban itt szintén nem mutatta be, milyen okból, milyen hatással következett volna be az elsőfokú bíróság részéről jogsértés.
- [32] A bizonyítási teher kiosztása kapcsán az állapítható meg, hogy a 2012. II.n.évhez tartozó peres eljárás első tárgyalási napján a Pp. 3.§ (3) bekezdésére tekintettel adott bírói tájékoztatás nem szűkíthető le csupán a levonási joggal érintett számlákra: „Ezt követően a tanács elnöke a Polgári perrendtartásról szóló 1952.évi III. törvény 3.§ (3) bekezdése szerint tájékoztatja a felek képviselőit a perben bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítás eszközeiről, a bizonyítási kötelezettség elmaradásának következményeiről, a Pp. XX. fejezetében foglalt külön szabályokról. Ennek keretében tájékoztatja a felek képviselőit, hogy az alperesi határozat jogsértő jellegének az igazolása, bizonyítása a felperes terhére esik, a szabad bizonyítás elve alapján az minden arra alkalmas eszközzel lehetséges. Ennek keretében a felperesnek kell azt igazolnia, hogy a számlákban

feltüntetett gazdasági események az ott leírtak szerint valósultak meg ténylegesen."

A tájékoztatás megtörtént mind az Községi, mind a belföldi ügyletekre vonatkoztatható. Az egyesítéssel érintett alapügyben felperesnek részletes tanúbizonyítási indítványai voltak, nemcsak a belföldi, hanem a Községi ügyletekre nézve is, amelyek mellőzésének oka szerepel az ítéletben. A tárgyalás berekesztése előtt a felperes a bizonyítás körében nem tett további előadást: az egyesítésekre tekintettel újabb előkészítő irat benyújtás szándékának bejelentése pedig nem bizonyítási indítvány. Ez okból sem jogszabálysértő a 2012. II. n.év vonatkozásában a jogerős ítélet.

[33] A felperes tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a Pp. törvényben biztosított, egyesítésre vonatkozó szabályainak alkalmazása miatt nem sérülhetett. A 2012. II. n.évhez kapcsolódó ügyben az első tárgyaláson a felperes megkapta a Pp. 3.§ (3) bekezdésére vonatkozó tájékoztatást, az alaplejáráshoz való egyesítésére a második tárgyaláson, 2017. július 3-án került sor, az ítélethozatal tárgyalási napja 2017. július 10-e volt, a felperes képviselője útján jelen volt, de részéről további - a [32] pontban érintett előkészítő iraton túli - indítvány, észrevétel, esetlegesen az eljárás szabálytalansága miatti kifogás nem hangzott el. A 2012. II. n.év vonatkozásában a jogerős ítélet ebből az okból nem jogszabályértő.

[34] A jogerős ítéletnek a 2012. II. n.évet érintő keresetet elutasító rendelkezése a felülvizsgálati kérelemben előadott indokok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria helybenhagyta.

A hatásköri szabályokat érintő hatályon kívül helyezés során a Kúria tekintettel volt arra, hogy mely szinten következett be a semmisségi ok. Az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezésre azokban az esetekben került sor, ahol csak az elsőfokú határozat, vagy az elsőfokú határozat is ilyen hibában szenvedett. Az új eljárás során a hatásköri, és kiadmányozási szabályokat megfelelő megjelénítéséről kell gondoskodni, a Kúria ítélete nem érinti a határozatok érdemi tartalmát.

Záró rész

[35] A nagyobb részben pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a Kúria a pernyertes felperes együttes elsőfokú és felülvizsgálati költségének megfizetésére.

[36] A 2012. II. n.év vonatkozásában a Kúria a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló

6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

A kereseti illeték tekintetében a jogerős ítéletnek az ezen határozathoz kapcsolódóan megállapított 1.500.000 forintba vonatkozó rendelkezését a Kúria hatályában fenntartotta.

[37] A fennmaradó tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető illetékmentességre figyelemmel a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. május 10.

**dr. Darák Péter sk. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva sk.
előadó bíró, dr. Heinemann Csilla sk. bíró**